

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO ŽUPANIJAMA RH

- Uvodno
- Osnovni podaci i trendovi
- Zaključno

IZDAVAČ

Hrvatska gospodarska komora

ZA IZDAVAČA

Luka Burilović

PRIPREMIO

Sektor za financijske institucije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

tel.: +385 (0)1 4828 373

fax.: +385 (0)1 4561 535

e-mail: makroekonomija@hgk.hr

web: hgk.hr

Zagreb, listopad 2019.

SADRŽAJ

UVODNO	4
OSNOVNI PODACI I TRENDOVI	5
Nominalne vrijednosti BDP-a	5
BDP po glavi stanovnika (<i>per capita</i>)	7
Proizvodna struktura BDP-a	8
ZAKLJUČNO	12

UVODNO

Bruto domaći proizvod prikazuje vrijednost proizvodnje roba i usluga na nekom području tijekom jedne godine, odnosno kada ga se stavi u relaciju s brojem stanovnika, proizvodnu razinu razvijenosti tog područja. Stoga su vrijednost BDP-a i dinamika njegova kretanja najvažniji pokazatelji stanja gospodarstva.

Pokazatelji koji se najčešće koriste u vezi s BDP-om su njegova nominalna vrijednost, njegova vrijednost po glavi stanovnika (*per capita*), realna stopa rasta te proizvodna i potrošna struktura. Navedeni pokazatelji za Hrvatsku pokazuju da je BDP Hrvatske u 2018. godini iznosio 51,5 milijardi eura, BDP po stanovniku 12.640 eura, a realna stopa rasta u odnosu na prethodnu godinu 2,6%. Podaci o strukturi BDP-a istodobno pokazuju da je najveći dio ukupne potražnje činila osobna potrošnja te da je najveća bruto dodana vrijednost ostvarena u prerađivačkoj industriji i trgovini.

Usporedbom tih podataka s drugim zemljama, primjerice članicama EU, dobiva se jasnija slika BDP-a kao pokazatelja. Tako je Hrvatska na 22. mjestu po ukupnoj gospodarskoj snazi među članicama EU, BDP Hrvatske čini tek 0,3% ukupnog BDP-a Europske unije, pretposljednja je po razini razvijenosti, odnosno manji BDP *per capita* korigiran kupovnom snagom valuta ima samo Bugarska, a u posljednjih je pet godina po prosječnoj stopi ostvarenog rasta od 2,3% Hrvatska bila na 17. mjestu među članicama EU.

Usporedba potrošne i proizvodne strukture BDP-a s drugim zemljama istodobno pokazuje da je udio osobne potrošnje u stvaranju BDP-a u Hrvatskoj nešto veći od prosjeka EU, udio bruto investicija je gotovo jednak prosječnom udjelu svih članica, po udjelu robnog izvoza Hrvatska zauzima tek 24. mjesto, ali je po udjelu izvoza usluga pri vrhu ljestvice. Proizvodna struktura BDP-a otkriva da po udjelu pojedinih djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti Hrvatska, u odnosu na prosjek članica EU, najviše odstupa po nešto višem udjelu smještaja i pripreme i usluživanja hrane te po višem udjelu primarnih djelatnosti (poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo), a s druge strane po nešto nižem udjelu prerađivačke industrije te nižem udjelu prijevoza i skladištenja.

Iste usporedbe mogu se koristiti kada se uspoređuju i pojedine regije, u ovom slučaju županije RH, kako bi se dobila detaljnija slika njihove gospodarske snage, razine razvijenosti ili strukture gospodarstva u odnosu na druge županije. Kod Hrvatske se mogu uspoređivati i dvije statističke NUTS 2 regije, odnosno Kontinentalna i Jadranska Hrvatska, i to međusobno ili s drugim takvim regijama ostalih članica EU.

OSNOVNI PODACI I TRENDOVI

NOMINALNE VRIJEDNOSTI BDP-A

Realni BDP na nacionalnoj razini pokazuje da je nakon relativno povoljnog razdoblja između 2001. i 2008. godine, u kojem je nacionalni BDP rastao ponajprije temeljen na snažnom rastu osobne potrošnje te investicija u fiksni kapital obilato financiranih kreditima i zaduživanjem, uslijedilo duže krizno razdoblje za hrvatsko gospodarstvo. Tako se šest godina uzastopce, od 2009. do 2014. godine, bilježio pad BDP-a te je njegova realna vrijednost pala na 11,6% nižu razinu nego u pretkriznoj, 2008. godini. Nakon 2014. godine započinje oporavak gospodarstva temeljen na osjetnom povećanju vrijednosti izvoza roba i usluga, odnosno inozemna je potražnja pod znatnim utjecajem pristupanja Hrvatske Europskoj uniji i potpunog otvaranja EU tržišta bila okidač za zaokret u trendovima. Tako je u posljednje četiri godine ostvarena prosječna stopa rasta BDP-a od 2,9%, ali je BDP u 2018. realno i dalje bio oko jedan posto manji nego u 2008. godini.

Posljednji raspoloživi podaci po županijama za 2016. godinu pokazuju da je kod većine županija nominalni BDP (ne objavljuju se podaci o realnim kretanjima na regionalnoj razini) u 2016. godini i dalje bio manji nego u 2008. godini. Pritom su se po negativnim trendovima najviše isticale Virovitičko-podravska županija, u kojoj je BDP bio 17,5% manji, te Ličko-senjska županija, u kojoj je bio 15,8% manji nego u 2008. godini. Istodobno je u devet županija nominalni BDP premašio pretkriznu razinu, a među njima je bio i Grad Zagreb koji je zbog svoje gospodarske snage iznimno bitan za ukupna kretanja na razini RH. Kada se promatra samo posljednja, 2016. godina, nominalni je rast zabilježen na razini svih županija, a blago su se isticale Krapinsko-zagorska i Varaždinska županija u kojima su nominalne stope rasta, pretežno zbog rasta prerađivačke industrije, iznosile 5,7% te 4,9%.

Vrijednost BDP-a očekivano pokazuje velike razlike među županijama. Tako je prema podacima za 2016. godinu čak trećina proizvodnje roba i usluga bila koncentrirana u Gradu Zagrebu, pet gospodarski najjačih županija stvarale su oko 62% ukupnog BDP-a Hrvatske, a deset najjačih približno 80%. S druge strane, pojedine županije ostvarivale su nisku razinu proizvodnje roba i usluga, po čemu su se najviše izdvajale Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska i Ličko-senjska županija. BDP svake od ovih županija bio je približno 35 puta manji od BDP-a Grada Zagreba, te su one u 2016. godini zajedno stvarale tek 2,9% ukupnog BDP-a Hrvatske.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA REPUBLIKU HRVATSKU I ŽUPANIJE (ESA 2010), TEKUĆE CIJENE, mil. HRK

Županija	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Indeks 2016./2008.	Udio u RH 2016., %
Republika Hrvatska	347.750	331.367	329.143	333.457	330.825	331.785	331.570	339.616	351.349	101,0	100,0
Kontinentalna Hrvatska	236.505	226.277	224.763	228.484	226.036	226.105	225.313	230.951	238.803	101,0	68,0
Grad Zagreb	111.616	106.620	111.724	112.383	111.488	110.779	111.505	114.356	118.100	105,8	33,6
Zagrebačka	19.440	19.097	17.852	18.622	18.611	18.834	19.073	19.673	20.340	104,6	5,8
Krapinsko-zagorska	7.077	6.397	6.001	6.187	6.189	6.369	6.543	6.781	7.165	101,2	2,0
Varaždinska	11.871	11.410	10.691	10.879	10.909	11.194	11.298	11.632	12.197	102,7	3,5
Koprivničko-križevačka	8.004	8.334	7.625	7.960	7.816	7.606	7.389	7.416	7.669	95,8	2,2
Međimurska	7.499	7.192	6.883	7.114	7.162	7.309	7.503	7.701	8.044	107,3	2,3
Bjelovarsko-bilogorska	6.959	6.795	6.122	6.158	5.986	6.022	6.082	6.218	6.487	93,2	1,8
Virovitičko-podravska	4.466	4.029	3.778	3.912	3.818	3.769	3.505	3.537	3.685	82,5	1,0
Požeško-slavonska	3.979	3.711	3.646	3.596	3.475	3.510	3.334	3.374	3.433	86,3	1,0
Brodsko-posavska	7.514	7.014	6.764	6.907	6.844	6.931	6.640	6.824	7.013	93,3	2,0
Osječko-baranjska	20.588	19.446	18.278	18.699	18.232	18.506	18.226	18.635	19.278	93,6	5,5
Vukovarsko-srijemska	9.181	8.623	7.985	8.157	7.870	7.961	7.686	7.921	8.180	89,1	2,3
Karlovačka	8.049	7.352	7.147	7.370	7.255	7.385	7.256	7.456	7.704	95,7	2,2
Sisačko-moslavačka	10.262	10.256	10.267	10.539	10.381	9.931	9.273	9.427	9.509	92,7	2,7
Jadranska Hrvatska	111.245	105.091	104.380	104.972	104.789	105.679	106.256	108.666	112.546	101,2	32,0
Primorsko-goranska	29.022	27.250	27.211	27.909	29.199	29.028	28.496	28.522	29.181	100,5	8,3
Ličko-senjska	3.576	3.279	3.078	3.024	2.886	2.917	2.905	2.957	3.010	84,2	0,9
Zadarska	11.759	10.908	10.456	10.472	10.456	10.635	10.800	11.176	11.635	98,9	3,3
Šibensko-kninska	6.715	5.929	6.325	6.429	6.367	6.486	6.554	6.611	6.798	101,2	1,9
Splitsko-dalmatinska	29.835	28.018	27.833	27.626	27.005	27.236	27.468	28.396	29.455	98,7	8,4
Istarska	20.616	20.381	20.308	20.524	19.830	20.116	20.512	21.099	22.116	107,3	6,3
Dubrovačko-neretvanska	9.722	9.326	9.168	8.989	9.046	9.261	9.521	9.905	10.351	106,5	2,9

Izvor: DZS; obrada: HGK

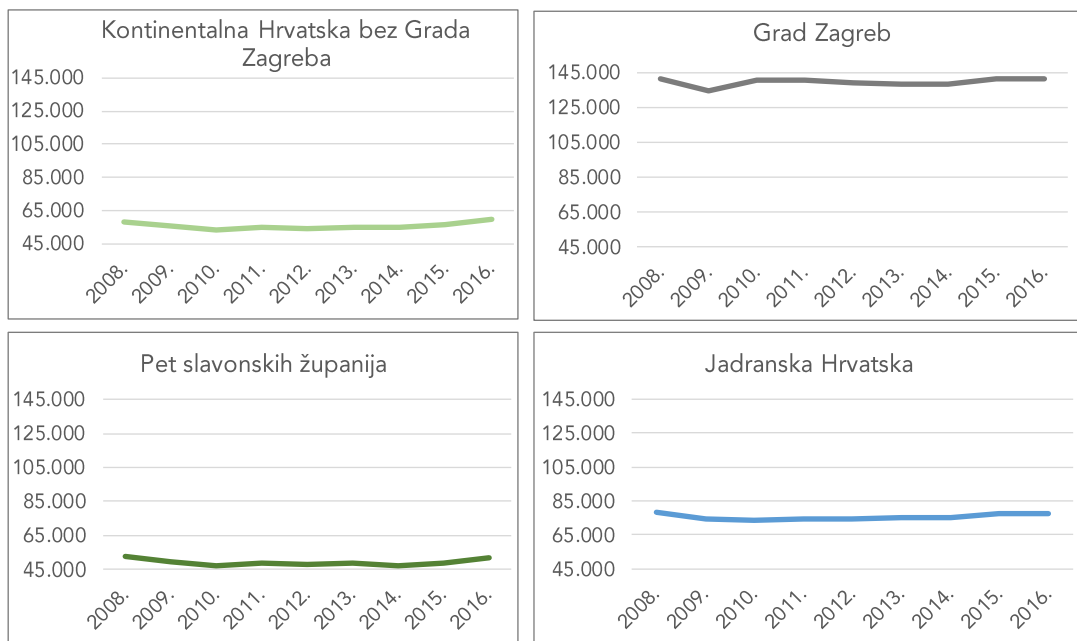
BDP PO GLAVI STANOVNIKA (PER CAPITA)

Podaci o BDP-u *per capita* na razini županija Republike Hrvatske istodobno pokazuju da su samo četiri županije u 2016. godini imale BDP *per capita* viši od onog na nacionalnoj razini, odnosno da su snažno utjecale na taj prosjek. Prije svega Grad Zagreb koji je po promatranom pokazatelju bio 75% razvijeniji od cijele Hrvatske, Istarska županija koja je bila 26% razvijenija te Primorsko-goranska županija koja je bila 20% razvijenija. Osim njih, još je i Dubrovačko-neretvanska županija blago premašivala nacionalni BDP *per capita* (za neznatnih 0,8%). S druge strane, veći se broj županija po razini razvijenosti nalazio znatno ispod nacionalnog prosjeka, pri čemu su se najnerazvijenije četiri slavonske županije; Vukovarsko-srijemska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska i najnerazvijenija Virovitičko-podravska županija, nalazile nešto ispod 60% tog prosjeka. Isti podaci o BDP-u *per capita* koriste se i za međusobnu usporedbu pojedinih županija, pa je tako najrazvijeniji Grad Zagreb bio približno 40% razvijeniji od druge, Istarske županije i čak 3,2 puta razvijeniji od najnerazvijenije Virovitičko-podravske županije.

Dinamički promatrano, u razdoblju od 2008. do 2016. godine dogodile su se tek manje promjene u redosljedu regionalne razine razvijenosti županija, pri čemu je najviše poboljšan položaj Međimurske i Šibensko-kninske županije, a najviše je pogoršana pozicija Ličko-senjske županije koja je na ljestvici razvijenosti županija pala za šest mjesta, sa sedmog na trinaesto.

Kada se promatraju šire regije, odnosno dvije NUTS 2 regije, pokazuje se da je Kontinentalna Hrvatska u 2016. godini ostvarivala BDP *per capita* 2,0% viši od onog na razini cijele Hrvatske, dok je Jadranska Hrvatska bila 3,9% ispod tog prosjeka. Međutim, primjetno je da je takav položaj regija ponovo presudno određivao Grad Zagreb. Naime, kada bi se Grad Zagreb izdvojio iz te usporedbe, Kontinentalna bi Hrvatska bila u osjetno lošijoj poziciji u odnosu na Jadransku Hrvatsku, odnosno oko 25% nerazvijenija. Takvo je stanje razumljivo s obzirom na nisku razinu razvijenosti jedne cijele regije u sklopu Kontinentalne Hrvatske, odnosno Slavonije. Naime, kao što je navedeno, četiri od pet slavonskih županija nalazile su se na začelju liste županija prema razini razvijenosti te se prosjek njihova BDP-a *per capita* nalazio na tek 57% BDP-a *per capita* Hrvatske. S druge strane, najnerazvijenija među županijama Jadranske Hrvatske, Ličko-senjska županija, nalazila se na 76% prosjeka Hrvatske, a čak tri od sedam županija te NUTS 2 regije premašivale su razinu razvijenosti cijele Hrvatske. S obzirom na to da je ukupan broj županija koji premašuju prosjek RH četiri, jasno je da iz Kontinentalne Hrvatske dolazi tek jedna, odnosno samo Grad Zagreb.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO GLAVI STANOVNIKA, u HRK

Izvor: DZS; obrada: HGK

PROIZVODNA STRUKTURA BDP-A

Na razini županija objavljuje se samo proizvodna struktura BDP-a. Ukupna bi potražnja na razini županije, kao i na nacionalnoj razini, odgovarala proizvodnji, ali bi inozemnu potražnju predstavljala potražnja, odnosno „izvoz“ prema drugim županijama. Raspoloživa proizvodna struktura, odnosno struktura bruto dodane vrijednosti koja se od BDP-a razlikuje za iznos poreza i subvencija isplaćenih pojedinim djelatnostima, pokazuje da je u jedanaest županija, kao i na nacionalnoj razini, vodeća djelatnost u 2016. godini bila prerađivačka industrija. Pritom su se posebno isticale županije sa sjevera Hrvatske, odnosno Međimurska, Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija u kojima je prerađivačka industrija činila od 36% pa više BDV-a. U dvije županije Kontinentalne Hrvatske (Bjelovarsko-bilogorskoj i Vukovarsko-srijemskoj) najveću su bruto dodanu vrijednost stvarale primarne djelatnosti, odnosno poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo, a županije Jadranske Hrvatske obilježavao je visok udio poslovanja nekretninama, koje uključuje usluge iznajmljivanja smještajnih objekata, ili najviši udio smještaja, priprema i usluživanja hrane odnosno ugostiteljstva. Po najvažnijoj djelatnosti u strukturi BDV-a tako su se izdvajali samo Grad Zagreb, u kojem je vodeća djelatnost bila trgovina na veliko i malo, te Primorsko-goranska županija, u kojoj je zbog naftne industrije vodeća djelatnost bilo rudarstvo i vađenje (zbog djelatnosti u kojoj je najveća hrvatska naftna tvrtka registrirana). Ipak treba napomenuti da visoki udjeli pojedinih djelatnosti u pojedinim županijama ne ovise samo o razini proizvodnje roba i usluga tih djelatnosti već i o vrijednosti proizvodnje ostalih djelatnosti u županiji.

NAJZASTUPLJENIJE DJELATNOSTI PO BDV-u PO ŽUPANIJAMA, 2016. GODINA

Županija	Najzastupljenija djelatnost po BDV-u i njezin udio u %	Druga djelatnost po zastupljenosti u BDV-u županije i njezin udio u %
Republika Hrvatska	Prerađivačka industrija (15,3%)	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (11,8%)
Kontinentalna Hrvatska	Prerađivačka industrija (18,1%)	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (13,0%)
Grad Zagreb	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (16,2%)	Financijske djelatnosti i osiguranje (11,8%)
Bjelovarsko-bilogorska	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (19,8%)	Prerađivačka industrija (18,6%)
Virovitičko-podravaska	Prerađivačka industrija (18,1%)	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (16,3%)
Vukovarsko-srijemska	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (13,9%)	Poslovanje nekretninama (13,6%)
Međimurska	Prerađivačka industrija (39,3%)	Poslovanje nekretninama (9,4%)
Varaždinska	Prerađivačka industrija (36,8%)	Poslovanje nekretninama (8,0%)
Krapinsko-zagorska	Prerađivačka industrija (36,3%)	Poslovanje nekretninama (9,6%)
Karlovačka	Prerađivačka industrija (28,1%)	Javna uprava, obrana, socij.osiguranje (11,0%)
Koprivničko-križevačka	Prerađivačka industrija (26,3%)	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (13,3%)
Zagrebačka	Prerađivačka industrija (25,6%)	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (18,6%)
Brodsko-posavska	Prerađivačka industrija (23,1%)	Poslovanje nekretninama (14,0%)
Sisačko-moslavačka	Prerađivačka industrija (22,1%)	Poslovanje nekretninama (11,1%)
Požeško-slavonska	Prerađivačka industrija (18,9%)	Poslovanje nekretninama (14,2%)
Osječko-baranjska	Prerađivačka industrija (17,1%)	Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo (11,4%)
Jadranska Hrvatska	Poslovanje nekretninama (13,9%)	Smještaj, priprema i usluživanje hrane (13,0%)
Zadarska	Poslovanje nekretninama (19,7%)	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (9,7%)
Šibensko-kninska	Poslovanje nekretninama (19,4%)	Smještaj, priprema i usluživanje hrane (10,4%)
Ličko-senjska	Poslovanje nekretninama (17,8%)	Građevinarstvo (11,9%)
Splitsko-dalmatinska	Poslovanje nekretninama (14,4%)	Trgovina na veliko i na malo, mot.vozila (12,5%)
Primorsko-goranska	Rudarstvo i vađenje (12,8%)	Poslovanje nekretninama (12,6%)
Dubrovačko-neretvanska	Smještaj, priprema i usluživanje hrane (24,8%)	Poslovanje nekretninama (12,1%)
Istarska	Smještaj, priprema i usluživanje hrane (20,6%)	Prerađivačka industrija (15,9%)

Izvor: DZS; obrada: HGK

S obzirom na različitu gospodarsku snagu županija, može se promatrati i udio bruto dodane vrijednosti pojedinih djelatnosti po županijama u bruto dodanoj vrijednosti tih djelatnosti na nacionalnoj razini. Takvi podaci pokazuju da je kod većine djelatnosti prisutna visoka koncentracija na mali broj županija (konkretno na grad Zagreb i Splitsko-dalmatinsku županiju). Najveća je koncentracija bila prisutna kod informacija i komunikacija te financijskih djelatnosti i osiguranja, gdje se u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji zajedno stvaralo čak 74%, odnosno 70% bruto dodane vrijednosti tih djelatnosti za sve županije. Najmanja se koncentracija istovremeno bilježila kod primarnih djelatnosti, odnosno poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, kod kojih je Grad Zagreb imao tek neznatan udio u odnosu na druge županije (2,0%).

Točnije, samo kod četiri djelatnosti Grad Zagreb nije imao najveći udio među županijama. Kod primarnih djelatnosti je najveći udio, očekivano, imala jedna od slavonskih županija, odnosno Osječko-baranjska županija, kod pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, očekivano, jedna od županija Jadranske Hrvatske, točnije Istarska, a vodeće udjele još su zauzele Primorsko-goranska županija kod rudarstva i vađenja (zbog prethodno navedenih razloga) te Splitsko-dalmatinska županija kod djelatnosti kućanstava kao poslodavca, uz napomenu da posljednja djelatnost ima neznatan udio u BDP-u na nacionalnoj razini.

Na to se može nadovezati i utjecaj kretanja pojedinih grupa djelatnosti u pojedinim županijama na kretanje nacionalnog BDP-a u razdoblju između 2008. i 2016. godine. Najveći je utjecaj na pad bruto dodane vrijednosti u tom razdoblju imao pad bruto dodane vrijednosti u građevinarstvu, a kako je i kod te djelatnosti najveći udio imao Grad Zagreb, može se zaključiti da je najveći pojedinačni utjecaj na pad BDV-a na nacionalnoj razini imao pad građevinskih aktivnosti u Gradu Zagrebu. S druge strane, više je grupa djelatnosti ostvarilo znatniji rast BDV-a, ali je pojedinačno najveći utjecaj na nominalni rast BDP-a imalo rudarstvo i vađenje u Primorsko-goranskoj županiji. Na rast BDP-a ipak su utjecale i ekonomski slabije županije i u njima zastupljenije grupe djelatnosti poput prerađivačke industrije u Zagrebačkoj i Varaždinskoj županiji ili trgovine i ugostiteljstva u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

STRUKTURA BRUTO DODANE VRIJEDNOSTI POJEDINIH GRUPA DJELATNOSTI PO ŽUPANIJAMA, %

	A	B,C,D,E	od čega C	F	G,H,I	J	K	L	M,N	O,P,Q	R,S,T,U	
NKPJS 2. razine i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Gradevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti	Bruto dodana vrijednost (bazične cijene)
Republika Hrvatska	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kontinentalna Hrvatska	81,4	74,1	80,4	58,2	59,6	82,8	79,1	55,6	71,6	69,8	63,0	68,0
Grad Zagreb	2,0	24,7	24,1	18,6	33,7	68,5	63,0	19,9	54,4	32,7	40,7	33,6
Zagrebačka županija	7,1	8,5	9,7	7,7	7,4	2,0	1,1	5,9	2,5	4,0	3,1	5,8
Krapinsko-zagorska županija	1,9	4,0	4,9	2,4	1,4	0,5	0,8	1,9	0,7	2,2	1,0	2,0
Varaždinska županija	3,2	6,8	8,4	2,9	2,3	1,7	2,2	2,8	1,8	3,5	2,3	3,5
Koprivničko-križevačka županija	7,7	3,6	3,8	2,1	1,4	0,4	1,5	1,8	1,1	1,8	1,4	2,2
Međimurska županija	4,5	4,7	5,9	1,8	1,4	1,0	1,1	2,1	1,3	1,6	0,9	2,3
Bjelovarsko-bilogorska županija	9,6	1,9	2,2	1,6	1,0	0,7	1,6	2,0	0,9	2,1	1,0	1,8
Virovitičko-podravska županija	4,5	1,1	1,2	1,3	0,6	0,2	0,7	1,3	0,4	1,3	0,6	1,0
Požeško-slavonska županija	2,9	1,1	1,2	1,0	0,6	0,5	0,3	1,4	0,3	1,4	0,6	1,0
Brodsko-posavska županija	5,1	2,5	3,0	2,5	1,1	0,8	0,9	2,8	1,2	2,5	1,5	2,0
Osječko-baranjska županija	16,5	5,7	6,1	6,6	4,0	4,2	3,0	5,4	4,0	6,8	4,7	5,5
Vukovarsko-srijemska županija	8,5	2,0	2,0	3,8	1,6	0,7	0,7	3,1	0,9	3,4	1,7	2,3
Karlovačka županija	2,6	3,3	4,0	2,3	1,4	1,0	1,3	2,1	1,1	3,1	1,6	2,2
Sisačko-moslavačka županija	5,2	4,3	3,9	3,5	1,6	0,7	0,9	3,0	0,9	3,4	2,0	2,7
Jadranska Hrvatska	18,6	25,9	19,6	41,8	40,4	17,2	20,9	44,4	28,4	30,2	37,0	32,0
Primorsko-goranska županija	2,3	10,0	5,0	9,6	9,5	4,5	4,7	10,4	7,2	6,9	8,9	8,3
Ličko-senjska županija	2,5	0,5	0,3	1,9	0,7	0,2	0,2	1,5	0,3	1,1	0,9	0,9
Zadarska županija	5,2	1,6	1,4	4,6	3,5	0,9	2,5	6,5	3,1	3,5	3,6	3,3
Šibensko-kninska županija	0,8	1,3	1,3	3,0	2,0	0,7	1,3	3,7	1,5	2,1	3,0	1,9
Splitsko-dalmatinska županija	3,6	4,9	4,8	9,6	10,2	6,0	7,2	12,0	8,3	9,5	12,1	8,4
Istarska županija	2,4	6,8	6,5	8,1	9,0	3,7	3,4	6,6	5,2	4,4	5,6	6,3
Dubrovačko-neretvanska županija	1,8	0,8	0,4	4,8	5,5	1,4	1,6	3,6	2,8	2,7	2,9	2,9

Crveno su označene dvije županije s najvećim udjelom u pojedinoj grupi djelatnosti, a zeleno dvije s najmanjim
Izvor: DZS; obrada: HGK

ZAKLJUČNO

Bruto domaći proizvod promatra se teritorijalno prema mjestu ostvarivanja proizvodnje, a ne prema sjedištu tvrtke poput nekih drugih pokazatelja, primjerice izvoza ili financijskih rezultata poslovanja, te je bolji pokazatelj gospodarske snage pojedinih županija. Stoga je i u većoj korelaciji s brojem zaposlenih po županijama koji također relativno dobro odražavaju gospodarsku snagu županija.

Regionalni BDP Hrvatske očekivano pokazuje velike razlike u gospodarskoj snazi, razini razvijenosti, njihovim trendovima te strukturi gospodarstva regija Hrvatske, i među županijama i između dvije NUTS 2 statističke regije. Takve regionalne razlike nisu neuobičajene i prisutne su i u drugim zemljama bez obzira na njihovu razinu razvijenosti, ali ipak upućuju na potrebu provedbe kvalitetnije regionalne politike radi poticanja rasta manje razvijenih regija, a samim tim i dinamičnijeg rasta na nacionalnoj razini.

Regionalni BDP kao pokazatelj dodatno dobiva na težini u kontekstu korištenja EU fondova. Naime, alokacija sredstava iz tih fondova određuje se prema razini razvijenosti pojedinih regija u odnosu na prosječnu razinu razvijenosti EU. Konkretnije, regije se svrstavaju u skupinu manje razvijenih regija ako je njihov BDP *per capita* po PPS-u ispod 75% prosjeka EU, u skupinu regija u tranziciji ako je njihov BDP *per capita* na razini između 75% i 90% prosjeka EU te u skupinu razvijenih regija ako prelaze 90% prosjeka EU. To razvrstavanje određuje i mogućnosti sufinanciranja projekata u odnosu na ukupne troškove tih projekata. Zato se podjela Hrvatske na dvije NUTS 2 regije nije pokazala kao najsretnije rješenje za gospodarski nerazvijenije županije Kontinentalne Hrvatske, kojima Grad Zagreb podiže razinu razvijenosti, te se pristupilo novoj statističkoj podjeli prema kojoj će se dostava regionalnih podataka prema Eurostatu vršiti od 1. siječnja 2021. godine. Prema toj podjeli Hrvatska će biti podijeljena na četiri NUTS 2 regije, s naglaskom na izdvajanje Grada Zagreba kao zasebne regije. Područja tih regija i dalje će biti definirana granicama postojećih županija, tako da će se one i dalje moći uspoređivati ovdje korištenim podacima

KRATICE

HGK	Hrvatska gospodarska komora
BDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
EU	Europska unija
EU10	Deset članica EU srednje i istočne Europe
NKD	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NKPJS	Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku
NUTS	Nomenclature of territorial units for statistics (u prijevodu NKPJS)
DZS	Državni zavod za statistiku

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovoran HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci koji se iznose temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama štuc potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja izvora.

